

בס"ד יב' ניסן ה'תשע"ג
הדלקת נרות - 17:34
צאת השבת - 18:26
רבנו תם - 19:10

שנה שלוש עשרה - עלון מס' 664
@ בשבת לא אומרים "צדקתך".
@ ביום ראשון אור ליד' ניסן "בדיקת חמץ".
@ במוסף של החג אומרים "מוריד הטל".
@ במוצאי החג מתחילים "ספירת העומר".

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

מפטידין: 'וערבחה'
(מלאכי ג')

פרשת צו - שבת הגדול

פרשת הנשיאים, יום יב'
סו"ז אכילת חמץ: 09:15
סו"ז ביעור חמץ: 10:30

מלטייני הפרשה:

- ← דינים נוספים בקרבן עולה ובקרבן מנחה.
- ← קרבן אהרון ובניו ביום משיחתם.
- ← דינים נוספים בקורבנות: חטאת, אשם ושלמים.
- ← הקדשתם של אהרון ובניו לכהונה.
- ☞ **"היא העולה על מוקדה" (וי ב')**
- כתב הבן איש חי, כי **קרבן עולה** בא לתקן **עוון הרהור הלב**, ועוד כתב הרב שם (פרשת צו) כי **הלב נקרא מזבח**, לכן המזבח אורכו היה **ל"ב אמה**. זהו שאמר: היא העולה על מוקדה - שבאה על הרהור הלב שנקרא מזבח. (דברי מרדכי)
- ☞ **"והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה" (וי ה')**
- בא לרמוז מה שמובא בגמרא (יומא כ"א) אף על פי שאש יורדת מן השמים, **מצווה להביא מן ההדיוט**. זהו שאמר: וביער עליה הכהן עצים, אפילו שאש של מעלה תמיד תוקד בו על המזבח לא תכבה, **מכל מקום מצווה להביא מההדיוט**.

☞ **ארבעה בנים - בתורה ובאגדה**
סדר הבנים המופיע בהגדה אינו זהה **לסדר הבנים בתורה**, הסדר בהגדה: חכם, רשע, תם ושאינו יודע לשאול. ואילו בתורה הסדר הוא: רשע, שאינו יודע לשאול, תם וחכם. וכתב האבודרהם כי **בהגדה כתב אותם לפי חכמתם**, שגם הרשע הוא חכם אלא שמתוך זדון לבו מרשיע, ואחריו תם שאינו חכם ממש ועם זאת יש בו מעט חכמה לשאול, ואחרון שאינו יודע לשאול, שאין בו חכמה כלל. ועדיין צריכים אנו ליתן טעם לסדר התורה. ונראה לי **שהתורה נוקטת בסדר שלה מן הרחוק אל הקרוב: הרשע הוא הרחוק ביותר שהרחק בזדון לבו. שאינו יודע לשאול - גם הוא רחוק אולם לא באשמתו. התם הוא קרוב יותר אך לא בשלמותו, והחכם הוא הקרוב יותר.** ואולי בסדר הזה רמזה לנו התורה כי על ההורים, בטיפול שלהם בבניהם, **לתת עדיפות קודמת לרחוקים שבבנים.**

☞ **ארבע כוסות**
חייב כל אדם לשתות בליל פסח ארבע כוסות:
ראשונה - על הקידוש, שנייה - על ההגדה, שלישית - על ברכת המזון, רביעית - על גמרו של ההלל.
אם שתה זה אחר זה שלא כסדר, **לא יצא**.
ובגמרא (פסחים קח, ע"ב): 'תנו רבנן, הכול חייבים בארבע כוסות הללו, אחד אנשים ואחד נשים ואחד תינוקות' (שגם הם נגאלו).
אפילו עני המתפרנס מן הצדקה, ימכור מלבושו או ילווה או ישכיר עצמו בשביל יין לארבע כוסות.
למה אמרו מצווה בין אדם לארבע כוסות?
לפי שהוא זכר לדם המילה ולדם הפסח. שכך נאמר להם לישראל במצרים. וזכר לדם שהיזו ישראל במצרים על שתי המזוזות ועל המשקוף.

פינת הניבים והפתגמים
זה נהנה וזה לא חסר =
נאמר על מי שעושה מעשה הגורם הנאה למישהו ואינו גורע פלוגתא מעצמו.
דוגמה: ככל התנדבות למען הקהלה מתקיימת אמת-החכמים "זה נהנה, וזה לא חסר".
מקור: זה נהנה וזה לא חסר [בבבא קמא דף כ, עמוד ב]. (ניבונכו)

☞ **"מצות האכל במקום קדוש בחצר אהל מועד"**
"מצות" - לשון מצה ומריבה, "תאכל" - לשון ביעור כמו והסנה איננו אוכל - זאת אומרת, **לבער כל ריב ומצה במקום קדוש** - המה בני כנסיות ובתי מדרשות, ולעמוד שם בשתיקה ובמורא גדול כעומד לפני המלך, וידמה בדעתו כאילו עומד בחצר אוהל מועד - הוא בית המקדש. **כי קדושת בית הכנסת כקדושת בית המקדש.** (יוסף לכהן)
☞ **"קח את אהרן ואת בניו אתו... ואת כל העדה הקהל"**
יש לפרש הסמיכות על פי מה שאמרו חז"ל בגמרא (ברכות נ"ח), שאין ממנין פרנס על הציבור אלא ברצון הקהל. לכן אמר, **קח את אהרון וסיים ואמר:** ואת העדה הקהל - **שיהיה ברצון הקהל.**
☞ **"זו את אהרן ואת בניו לאמר"**
שואל רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל (אהבת יונתן): מדוע בויקרא בכל הקורבנות לא נזכר שם אהרן כלל אלא רק בניו? קרי ויהקריבו בני אהרן ונתנו בני אהרן. עד כאן בקורבן תמיד נזכר אהרן. אבל כל זמן שישאל במדבר לא היו מקריבים קורבן נדר, חטאת ונדבה ואשם ושלמים שהם קורבנות ציבור ובכל ויקרא כתובים קורבנות יחיד וזאת הקריבו רק בניו. ועוד: כל דיני הקורבנות הבאים בספר ויקרא, הוא כשיבואו לארץ כנען. ומחמת שידע ד' שאהרן לא יכנס לארץ כנען, לא הוזכר אהרן בקורבנות אלה... (ב. בר דין הי"ו)

למשפחת **מוסאי** היקרה. צוות העלון "**אברהם יגל**" משתתף בצערכם במות האב והדוד היקר הישר והענו **משה מוסאי** בן זליכה ואברהם ז"ל שנפטר השבוע ג' ניסן תשע"ג. נשגרת תנחומינו לכל המשפחה. הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תדעו עוד צער.

הסיוו מכוול מדרך עמי!
אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

שבת הגדול

ולכאורה היינו צריכים לאמר "שבת הגדולה", שכן המילה שבת - נקבה. אלא:

א. זכר לנס הגדול שהיה ביום י' בניסן, ביום זה לקחו ששה - טלה, הנחשב לסמל של אלוהי מצרים וקשרוהו לכרעי המיטה לשמירה עד יום י"ד בניסן, ושחטוהו. וכל זה לעיני המצריים ואין הם יכולים לעשות מאומה. ולא הרעו לבני ישראל.

ב. במילה "שבת הגדול" טמון הרמז לשנה שיצאו ממצרים: שנת ב'תמח = 2448 לבריאת העולם. כך זוכרים: ש = שבת. ב = 2000 ת = 400 הגדול = 48, וביחד = 2448.

ג. קוראים הפטרה בספר מלאכי ג', שם נאמר בפסוק: "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". שהיום הגדול, הינו יום הגאולה האחרונה. שבניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל.

ד. היות שענייני הפסח ודיניו מרובים, יש ללמד את הקהל לשמור ולהזהר בכל מצוות החג. לכן נהגו שהרב נותן דרשה גדולה יותר בשבת שלפני הפסח.

"בניד כשתילי זתים" - חינוך חינוך בליל הסדר

הרב אליהו דסלר (בספרו "מכתב מאליהו" ח"ד עמ' 249) ליקט מספר תובנות חינוכיות שעולות מתוך ההגדה של פסח. זו לשונו (לאחר עריכה קלה).

"ההגדה של פסח נתייסדה על פי גדולי חכמי התורה כדי שנוכל לקיים בה את מצות "והגדת לבנך". לכן אפשר ללמוד ממנה את דרכי ההוראה לילדים וחינוכם. לדוגמה, נוכל למצוא בה (א) את ההוראה דרך שאלה ותשובה, (ב) ובעיקר את הצורך לעורר שאלות מצד הילד - "כדי שישאלו התינוקות". (ג) וכן את ענין ההמחשה - "מצה זו", "מרור זה". (ד) ציורים חיים - "לעולם יראה... כאילו הוא יצא ממצרים", "אילו לא הוציאנו... היינו אנו ובנינו... משועבדים לפרעה במצרים". (ה) "דיינו" - היינו לפרט עניין גדול לחלקים קטנים כדי שיוכל (הבן) להתרכז ולהתבונן בכל פרט בפני עצמו, כי עניין גדול המורכב מכמה חלקים קשה להרגישו כראוי בבת אחת. (ו) ואחר כך "על אחת כמה וכמה" - לעשות קל וחומר מכל החלקים יחד להשפיע על הלב. הרבה דברים מעין אלה. זוהי "פדגוגיה" על פי התורה". סבלנות רבה יש לגלות כלפי שאלותיהם של ילדים קטנים בליל הסדר.

הנחלת העלון "אברהם יצ"ל" וכל הצוות מאחלים לכל בית ישראל בכל אתר ואתר, לכוחות הבטחון ולאחינו שבתפוצות

חג כשר ושמח

שתזכו לשנים רבות טובות ונעימות מתוך בריאות ואושר, שלום ושלווה וברכה והצלחה ורפואה שלימה לכל מזכי הרבים המסייעים לארגון.

פרכות ואיחולים אפטיים

לעציון וחופית מוסאי היינו להולדת הבת מנב"ת יה"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה ומעשיה. וברכה למיכל מוסאי ולבנו רחל קאיוב היינו שיררו נחת מיוצאי חלציהם.

הציבור מוזמן ל-"סיום מסכת" שיתקיים אי"ה כמידי שנה בבית הכנסת "מרדכי הצדיק" תחילת התפילה 06:40

ברכה והצלחה ופרנסה טובה

לאהרן וכלי זמזו-לטיבה היינו שתתמו לטעודה הרביעית בלויין. זכות השיעור של מרן עובדיה יוסף שליט"א לרפואתם והצלחת כל ילדיהם. שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה. זכות המצוה תעמוד להם שיתברכו ברוחניות ובגשמיות ובפרנסה טובה, והצלחה לחתן בר המצווה יעידו ניי שיזכה לתורה לחופה ולמעשים טובים

ברכה והצלחה ופרנסה טובה

לבושה וריקי ישראל היינו שתתמו לטעודה הרביעית בלויין. זכות השיעור של מרן עובדיה יוסף שליט"א לרפואתם והצלחת כל ילדיהם. שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה. זכות המצוה תעמוד להם שיתברכו ברוחניות ובגשמיות ובפרנסה טובה, ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולהבדיל לעיני חנה בת רחמים ז"ל

הציבור מוזמן ל-"סיום מסכת" שיתקיים אי"ה בבית הכנסת "אוהל מועד" (מאחרי מאפית דהר) תחילת התפילה 05:45 יוגש כיבוד עשיר

רפואה שלימה

שי-בנשה דידי בן עדנה היינו הקביה ישלח מזור ומרפא לרמי"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו וזוכה לשנים רבות טובות ונעימות וכל אשר יעשה יעלה ויצליח

ברכה והצלחה

לשידוך דהן בת אוליביה בתו שזוכה עוד השנה לזיווג הגון נשמחה הטוהרה.

פרכות ואיחולים אפטיים

לאבי ודלית מוסאי היינו להולדת הבן ניי. יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה לשבתאי ושרה מוסאי ולאוליביה דהן היינו שיררו נחת מיוצאי חלציהם.

לע"י הצנועה והצדקת אסתר מוסאי בת חתון ומרדכי ז"ל נפטרה יד' ניסן. ביום שני פקידת שנתה

לע"י החסיד והענו יצחק-חיים לארי בן יעקב ז"ל נפטר יג' ניסן. יום ראשון פקידת שנתו

לע"י הישר והצנוע שמואל בטיטו ז"ל בן עליזה מנב"ת נפטר יג' בניסן תשס"א ביום ראשון פקידת שנתו

לע"י הכשרה והצדקת חנה ישראל בת רחמים וביבי ז"ל נפטרה יח' ניסן. ביום חמישי פקידת שנתה

לע"י הצנועה והצדקת שמעה עוקבי בת מורי חיים דנין ז"ל נפטרה כט' אדר תשע"ג. שתמלץ טוב בעד כל ילדיה

לע"י הצנועה והענוה מיכל בטיטו ז"ל בת סיגלית שתחיה נפטרה יג' בניסן תשס"א ביום ראשון פקידת שנתה

בריאות והחלמה איתנה :

שבתאי מוסאי בן זליכה ואברהם היינו ציון נאמן בן מרים היינו משה נאמן בן מרים היינו אברהם אהרונ בן שרה היינו מרדכי יעקובי בן ציפורה היינו אברהם נאמן בן מרים היינו ישראל פרגי רפאל בן מרים היינו ראובן נסימי בן מרים היינו יעקב עמרני בן רבקה וששון היינו לכל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

שבת שלום ומבורך

לעילוי נשמת :

לע"י מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה היינו נלב"ע י"ד טבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"י בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל נלב"ע ערב שבת קודש פרשת יתרו כ' שבט תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.

דוד יעקובי בן נאזי ומשיח ז"ל שרה אליאס בת מרגלית ז"ל ענת ג'רפי ז"ל בת יהודית שתחיה ג'ווהר קמרי בת טאוס ויצחק ז"ל שהי דוידזדה בת פרי ז"ל נורית דוידזדה בת שהי ז"ל שמעה עוקבי בת מורי חיים דנין ז"ל

משה מוסאי בן זליכה ואברהם ז"ל רחמים (בבאי) יצחק-פור בן מרים ז"ל משאלה (במנו) גולגוליאן בן חתון ז"ל שמעון שלומי ז"ל בן מרים שתחיה אליעזר ביטון בן רחל ז"ל חיים נאמן בן מאלק ואהרון ז"ל ברוך גלעד בן מוכתרם ואליהו ז"ל

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלל

מוזגים כוס רביעי ואומר "לא לנו" וגומר את ההלל.

נרצה

חייב אדם לעסוק בהלכות הפסה ולספר בניסים ונפלאות שעשה הקב"ה לאבותינו.

"מבל מלמד" השכלתי..."

הפיכת כלי הסדר מערב מעייף לשיא של השנה

זו לא תהיה הגזמה אם נקבע שמדובר בלילה החשוב ביותר בשנה. לא מדובר בעוד חג או מפגש חברתי מורחב. זהו אירוע בסדר גודל אחר לגמרי. הפעם מוקד ההתרחשות אינו בית-הכנסת אלא הבית הפרטי והשולחן המשפחתי שלנו. העברת לפיד המסורת לדור הבא היא הלב של הלילה הזה, ויש בו הזדמנות נדירה לחוויה רוחנית, חינוכית ומשפחתית מעצימה, שתשאיר רושם לכל השנה. היעד: להישאר ערים וערניים עד סוף הסדר. האמצעי: ערב פסח, אחת בצהריים, כל המשפחה הולכת ל-1-2 ש-1: להשתיק טלפונים, ולהתמסר עם כל הלב לאגירת כוח ומרץ ללילה הגדול. מי שיצליח לסיים את הבישולים בערב שלפני - אשריו (טיפ קטן לעקריות הבית החרוצות: חבל להשקיע אנרגיות וזמן בבישול קדחתי של חמש מנות עיקריות שיפארו את שולחן החג. עד שמגיעים ל'שולחן עורף' מספיקים להתמלא בכל-כך הרבה מצות, יין, כרפס וחסה שאין עוד הרבה מקום לדברים אחרים). לא כדאי להגיע לערב מורעבים. אכלו בצהריים קצת פירות, ירקות וכדו'. יש עניין לאכול מצה לתיאבון אך לא כדאי שקרקורי הקיבה יכתיבו את הקצב של הערב. הודיעו לכולם שייקח זמן עד שנגיע לאוכל. שלא יהיו לחוצים. לא התכנסנו כאן הלילה לערב אכילה אלא לערב רוחני מאוד.

הרצת הגדול הגיע

כדאי להתחיל את הסדר מהר. כדאי לגוון בדברים שנשלב בערב: רעיונות (קצרים!), סיפורים, חידות, הצגות, שירים (כמה שיותר), ולשים לב שכל אחד מן הילדים מקבל את המקום שלו, לשמוע ולהשמיע. הכלל המנחה של כל הערב הזה: חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים.

רפואה אלטרנטיבית

פסח הוא הזדמנות מצוינת להיזכר במה שהאגוזים יכולים לעשות כל השנה: להוסיף לאוכל טעם נהדר ולמלא את הפה בפריכות מענגת. אגוזי מלך הם דרך נהדרת להעשיר את התפריט היומי בחלבון ובמרכיבי מזון חשובים, בעיקר לצמחונים. הם מכילים כמות גדולה של ויטמין E מגנזיום סיבים תזונתיים המסייעים בהפחתת רמות הכולסטרול הרע LDL ומעלים את הכולסטרול הטוב HDL עשירים בחומצות שומן מסוג אומגה 3 התורמות לתפקוד תקין של הלב, מערכת הדם והמוח ואפילו מונעות דיכאון, ובנוגדי חמצון המגינים על תאי הגוף מפני תהליכים המחיישים הזדקנות. הסיבים הבלתי מסיסים שבאגוזים מסייעים לעיכול, והסיבים המסיסים מסייעים באיזון רמות הסוכר בדם. מסייעת להפחתה גדולה בסיכון למחלות לב.

קדש

א. מוזגים כוס ראשון, וצריך לשטוף הכוסות ולהדיחן כדין כוס של ברכה, ובין כוס לכוס אין צריך שטיפה ומ"מ לפי הסוד טוב שיהיה לו כלי מלא מים סמוך לשולחנו כדי לשטוף ולהדיח הכוסות.

ב. בברכת שהחיינו יכוון לפטור המצה והמרור וההגדה. ברכת הגפן יכוון על כוס שני ובכוס המזון שהוא כוס שלישי יכוון על כוס רביעי. וצריך לשתות בהיסבה על צד שמאל 4 כוסות.

ג. נשים חייבות בארבע כוסות ובכל המצוות הנהוגות באותו לילה, משום שאף הן היו באותו הנס.

ד. תינוקות שהגיעו לחינוך (גילאי 5-6) מצוה ליתן לכל אחד כוסו לפניו כדי שישאלו מה נשתנה שאנו מקבלים כל אחד כוס בפני עצמו.

ה. ראוי להזהר שלא לשתות יין בין כוס ראשון לכוס שני כדי שלא ישתכר וימנע מלעשות הסדר. אבל שאר משקים שלא משכרים מותר לשתות.

ורחץ

נוטל ידיו כהלכה בכלי ואינו מברך על נטילת ידים.

כרפס

א. כלל ראשון פה סגור.

ב. יקפיד לא לדבר דברים בטלים במהלך הסדר.

ג. יקח פחות מ-20 גרם כרפס - טובלו בחומץ או מי מלח או מיץ לימון שרובו מים, יקפיד שהטיבול יהיה קודם לברכה כדי שלא יהיה הפסק בין הברכה לאכילה.

יין

יקח המצה האמצעית ויבצענה לשניים ויניח את החלק הקטן בין שתי המצות השלימות ואת החלק הגדול יצניעו לאפיקומן. ויש נוהגים על פי הסוד לבצוע החלק הגדול בצורת ו' והחלק הקטן בצורת ד'.

מגיד

יגביה הקערה שיש בה המצות. ויאמר הא לחמא עניא, וצריך להסביר לנשים את פירוש "הא לחמא עניא". כשמגיע ל"מצה זו" יגביה המצה הפרוסה כדי להראותה למסובין, וכן כשמגיע ל"מרור זה" יגביה החסה, אבל כשאומר "פסח זה" לא יגביה הזרוע, וכשיגיע ל"לפידך" מגביה כל אחד את כוסו בידו עד שמברך גאל ישראל. שותה כוס שניה בהסיבה על צד שמאל.

רחצה

יטול ידיו כהלכה ויברך על נטילת ידיים.

מוציא מצה

יקח שתי המצות השלימות עם המצה הפרוסה ביניהם ויברך המוציא, ויניח המצה התחתונה על השולחן ובצוע מהשלמה ומן הפרוסה כזית מכל אחד ויטבלם במלח. ויאכלם בהסיבה שתי כזיתות וטוב לאכול תוך 4 דקות לכל כזית, ובדיעבד עד שבע דקות וחצי לכל כזית, וכן יאכלו המסובים 2 כזיתות ואם קשה להם די בכזית אחת.

מרור

יקח כזית מרור וישקענו בחרוסת ולא ישחנו בתוכו וינער החרוסת מעליו, ויברך על אכילת מרור, ויאכלנו בלא הסיבה ולא יברך אלא לאחר הטיבול בחרוסת ויכוין לקיים מצות אכילת מרור מדרבנן ויפטור בברכה אכילת מרור של כורך, ולכן לא ידבר בין אכילת מרור לכורך.

ביד

יקח כזית מצה מהמצה השלישית וכורכה עם כזית מרור וטובלה בחרוסת ואומר זכר למקדש ואוכלך יחד בהסיבה.

שולחן עורב

יאכל סעודתו בשמחה ובטוב לב, ויזהר שלא יאכל הרבה עד שיהיה שבע לגמרי שהרי צריך להשאיר מקום בשביל אכילת האפיקומן שיאכלו בתיאבון, שאם אכלו אכילה גסה לא יצא ידי חובתו.

ציפון

אפיקומן פירוש - אפיקו - הוציאו - מן - מני מתיקה, דהיינו פונים לבני הבית שאם רוצים לאכול מיני מתיקה יאכלו עכשיו קודם אכילת המצה שאין מפטרין לאחר הפסח אפיקומן.

יאכלו כזית מהמצה השמורה שהניחו לאפיקומן זכר לקורבן פסח הנאכל על השובע, ויש מחמירין לאכול שתי כזיתות אחד זכר לקרבן פסח ואחד זכר למצה הנאכלת עימו. ויאכל בהיסבה ויהיה זהיר לאוכלו קודם חצות. אחר האפיקומן אין לאכול שום דבר אפילו פירות כדי שישאר טעם האפיקומן בפה, ולענין שתיה מותר, תה וקפה.

ברך

יטול ידיו למים אחרונים, ואחר כך מוזגים לו כוס שלישי ומברך עליו ברכת המזון ובורא פרי הגפן ושותהו בהיסבה ולא ישתה יין בינו לכוס רביעי, ומצוה לחזר אחר זימון, צריך לאחוז הכוס בידו בזמן ברכת המזון.

" ואבותינו סיפרו לנו "

שורשים למעלה

זה קורה במשפחות הכי טובות. וכזה קורה ללא מוכנות, הקרקע איננה פורייה לספוג את ההלם. והזעם מתפרץ, הכנס מבעבע, מערבולת של רגשות וחוסר אוניס. בכלל, מאז שהאקלים היס-תיכוני משיב רוחות תשובה ערות במקומותינו, הרבה משפחות טובות ושקטות, נגררות באי-רצון מופגן לתוך סחף התשובה. אבל כידוע לריבוננו של עולם עילת העילות וסיבת הסיבות, הוא היצרן המתוחכם של אותן שעות מהממות של גילוי "הנורא מכל". בשכונת "שירת הים" בהרצליה פיתוח. גרה באושר, אבל בעיקר בעושר משפחת ארנטרוי, גדליה ודליה ההורים, יצחק בנם בכורם בן ה-24 ואחותו תלמידת התיכון זוהר. משפחה שחייה נעים על ציר דשן של נסיעות עסקים לאירופה וארה"ב, נופשים באוסטרליה ואפריקה במחלקות הראשונות. מבוססים במאיון העליון בחברה הישראלית.

ערב אביב אחד, סמוך נוראה לחג הפסח, כשריח פרחי ההדרים פולח נחיריים, נכנס יצחק הבן לסלון ובמבט מבוויש פנה להוריו ואמר: "אבא, אמא, אני רוצה לבשר לכם משהו... אני מקווה שתקבלו את זה בהבנה". גדליה הרים עיניו מן המסמכים שאחו בהן, גילתה אביהת המעולה במחשב שאלה: "כן יצחק, את מה נקבת בהבנה?". "אבא, אמא, מחר אני נוסע לירושלים... לגור בירושלים". "ירושלים?" תמחה דליה "אתה לומד בת"א, גר איתנו בפאר, את מי איבדת בירושלים...?"

"הגיעו רביע לגלות לכם... החלטתי לחזור בתשובה וללמוד בירושלים בישיבה טובה...". אחרי שניות של דממה, נשמעה שאנה. "חוזר בתשובה!!!!!!!" היה זה גדליה השואג, שאחרי אותן שניות שנידמו כמו נצח הצליח להכניס חופו של אוויר לריאותיו. רביע הזה מעולם לא שאג גדליה, מלבד הפעם הזו.

"אני מתעלף...!" המשיך גדליה לשאוג, ושלוות הנפש שכה אפיינה אותו בעסקיו נכנסה בו. "לא אצלי חבוב, לא אצלי... סע לירושלים, סע לשלום, איתי גמרת!". אחר כך הגיע תורה של דליה, ולאחר הישגות של גדליה נפתח קונצרט הבכיות של האם, שחשה שעולמה מתמוטט כאשר בנה-יחידה עומד לנטוש את ארמון הפאר. נסביר רק שמאז שנתקל יצחק בכמה קלטות של מרצי הסמינרים ליהדות, סבב עולמו סביב המסרים והחידושים. עוד כמה מפגשים עם רב חשוב, הספיקו לו להבין שהוא מבזבז את חייו בתוך החולין של האקדמיה. ילד נבון. אמר ועושה. הניתוק היה כואב לשני הצדדים. גדליה לא היה מוכן להתפשר, "הוא התחבר לחרדים, שיישאר אצלם, שיישן אצלם, אבל ציפיתי שתכבדו את החלטתי". "יצחק, אני לא דליה היתה חצויה. בחודשים הראשונים היא עוד ניהלה שיחות טלפוניות ארוכות עם בנה, בניסיון לשכנעו לחזור הביתה, אבל יצחק אמר לה "אמא אני אוהב אתכם, כואב לי שאבא לא מדבר איתי, אבל ציפיתי שתכבדו את החלטתי". "יצחק, אני לא מקבלת זאת. לדעתי נפלת בשבי, אתה מאבד את עולמך בחיך. אבא אוסר עלי לדבר איתך או לתת לך כסף, ומבחינתי זו השיחה האחרונה בינינו. חזור הביתה ואם לא תחזור, אז שיהיה לך כל טוב". שנתיים נמשך הנתק. יצחק שלח מכתבים, ניסה לדבר על ליבה של זוהר אחותו, אבל שום סימן חיים לא חזר מן הבית. ניתוק מוחלט, יש קול, אך אין עונה. דליה בכתה בלילות, גדליה שמר על ארשת קפואה, יצחק כבר לא היה נושא שיחה בתא-המשפחתי הסדוק, והם התחילו - השם ישמור - להתרגל למחשבה שמה שנתר להם בעולמם זו זוהר הבית ועסקיהם.

בוקר אחד קם גדליה עם כאב ראש חזק, הוא התיישב בסלון עם כוס תה ולימון וקרא לדליה. "סיפרתי לך על "המתנה" שקיבלתי מהחבר שלי רוביק? "המתנה" הזו כבר שנים מטרדה את מנוחתי, והלילה, חמש פעמים אני רואה בחלומי את העץ עם השורשים למעלה והצמרת באדמה. ואני נבון, מתבלבל, ממתין יש עצים עם שורשים למעלה? רוביק ידידי מאז אותו לילה נעלם לו. אולי מת ממחלה, אולי נתפש על ידי החיילים ונורה למוות, ומי יודע אם אי-פעם אוזכה להבין מה פשר "המתנה" שלו...". דליה הכירה היטב את חלומה המוזר של בעלה, שחזר מפעם לפעם, אבל היא מעולם לא עשתה מאמץ להיות פותרת חלומות. בחוץ, סמוך לשער הווילה, עמד הדורר ושליף מתיק העור הענק שלו מעטפה גדולה והניח בתיבת הדואר של הארטוריים. דליה ניגשה לתיבה ונטלה את המעטפה.

"הורים יקרים", נפתח המכתב, "השנה אנו חוגגים 10 שנים להיווסדה של ישיבתנו החשובה, אשר מאות בוגרים שלה זכו להתחזק ביראת-שמים בלימוד תורה. בי"א בניסן א"ה נערך

כנס של בוגריו היקרים, וגם אתם הורים נכבדים, מוזמנים לטול חלק באירוע מרגש זה... שיערך באולם בירושלים". פתק קטן היה צמוד להומה. "אבא, אמא, אוהב אתכם, אני מתחנן שתגיעו. על החתום, יצחק". "גדליה, אני נוסעת לכנס של החודים. אני אמא, אני כבר חולה ממעגועים, לא אודיע ליצחק שאגיע, רק אסתכל עליו...". גדליה שתק ולגם מכוס התה.

דליה נסעה לירושלים לבושה בצניעות, התיישבה בעזרת-נשים והביטה דרך חרכי המחיצה. יצחק שלה, מרשים, לבוש בחליפה אפרה חדשה, אחז במיקרופון, והנחה את האירוע, כשלצידו רבנים גדולי הדור. היא הביטה בבנה בעיניים לחות ובורקות. כמה דברי חכמה הוא השמיע, פניו מאירות, וכל הרבנים מדברים בשבחי של הרב יצחק ארנטרוי, העומד בקרוב להוציא את ספרו הראשון על הלכות שבין אדם לחברו. "אמנם צעיר, אבל מורס ועדין לגדולות" אמר ראש הישיבה. דליה מתבלבלת "שנתיים לומד תורה וכבר רב... מעניין". דליה מחייגת מהטלפון. "גדליה, אתה חייב להגיע. תגיע לאלום. הם אומרים שיצחק רב, רב גדול, תגיע, תגיע מהר". גדליה לא שאל שאלות, הסערה וההתרגשות בקעו מקולה של דליה. הוא האיצ בדרכו ונכנס בשקט לאולם הירושלמי.

הנה יצחק שלו מקבל שוב את המיקרופון לידיו ומשמיע חידוש מעניין, ומעביר במתיקות את המיקרופון לרב הבא. רבנים לוחצים את ידי יצחק ואומרים "ישיר כח" על דבריו הנפלאים. גדליה קולט מהר שהבן שלו, המקרין מאור פנים, הוא איש מאד אהוב ונערך על ידי הרבנים החשובים. הרצינות והדרשות, מעוררות בו רגש פנימי סמוי. הוא עצם עיניו ונשען על הקיר, והנה שוב מרצד לנגד עיניו העץ עם השורשים למעלה... הוא פוקח עיניים, מר גדליה ארנטרוי אוזר אומץ ומתחיל לצעוד לעבר שולחן הכבוד. יצחק מזהה אותו. "אבא...", יצחק רץ אל אבא ומחבק אותו. "אבא, אני כל כך שמח שאתה, תודה אבא, תודה". גדליה מחבק את יצחק ומבקש ממנו: "בני, אני מבקש לדבר, יש לי מה לספר לכם". יצחק ניגש לראש הישיבה ולוחש על אוזנו. ראש הישיבה מהנהן. דליה מבחינה בחיבוק בין הבן לאבא, וזולגת דמעות. "ידידי היקרים, קהל קדוש, כבוד הרבנים, בוגרי הישיבה, יש לי הכבוד להזמין את אבי-מורי לשאת כמה מילות ברכה...". גדליה אחז במיקרופון, עצם עיניו, ונסק מעלה מעלה אל מרחבי סיביר המושלגת, הקפואה, הרעה.

"לפני כ-30 שנה הייתי אסיר כסיביר ויחד עמי הוגלה ידידי מנוער רוביק גרינבלום... לילה אחד, הברחנו עצמנו, מתחת לאפס של חיליה הצבא הרוסי, ולפנות ערב קפצנו בזריזות לעבר היער. 'רוביק ואני הבנו, שניתפס חלילה, ולכן נפרדנו. לפני שנפרדנו אמר לי רוביק 'גדליה אני רוצה לתת לך 'מתנה' קטנה. אולי לא תבין אותה מיד, אבל אם תזכור אותה במהלך חיך, יגיע יום שהסוד הכמוס, יבצבץ מותכה נהיר וברור'. 'מדובר במשל משונה. היה היה פעם איש אחד שטיפח גינה עם עצי פרי לרוב. הוא היה גינה למופת. יום אחד הגיעו חיילי אויב ושבזו את הגן. הוא העביר את מינו ולילותיו בכלא. לילה אחד הוא חולם והנה גינתו הפיפהיה לנגד עיניו, העצים עמוסי פירות. תוך כדי חלום הוא החליט: מחר אהפוך את העצים, את צמרותיהם ופירותיהם אטמון עמוק באדמה, והשורשים למעלה. ובחלומי, אמר ועשה. אבל כידוע עצים הפוכים, מתים, נרקבים, וזה מה שקרה. העצים ההפוכים עם השורשים למעלה, הרקיבו והרקיבו... עד שיום אחד בצבצו מתוך האדמה נטיעות חדשות, עצים קטנטנים שנבטו מזרעי הפירות שנקרבו באדמה. שנים אני סוחב את המשל, אך נמשל לא מצאתי".

גדליה מחה זיעתו מעל מצחו עם מטפחתו, עיניו עדיין עצומות. "קהל יקר, במשך שנתיים ימים ניתקתי כל קשר עם בני יצחק, כעסתי שחזר בתשובה... אבל אני יושב כאן ומתרגש, ובעוד בני מנחה את האירוע בחן ובטוב טעם, עצמתי עיני ולפתע הבלתי אור עצמי בשכלי והבנתי סוף סוף את המשל. נמשל, אותיות 'נישלים', הפאזל נשלם. כן, לדאבוני אני העץ ההפוך, אני העץ נושא הפירות שקברתי את צמרתו ופירותיו באדמה. אבל הקב"ה שלנו רחמן, פירות נרקבים באדמה, אך יש להם זרעים ומהם נבראים ובאים עצים חדשים. הבן שלי יצחק היקר, הוא עץ חדש, שעלה וצמח ולבלב מתוך הריקבון שלי... יצחק שלי החזיר את העץ היהודי למעמדו הראשון, הנכון. אני מודה לכם על העץ המפואר שטיפחתם כאן בישיבתכם, אני מבקש את סליחתך, יצחק".

מחיות כפיים נרגשות וסוערות, לא הצליחו ליישב את נהר הדמעות של גדליה. ליל הסדר המשפחתי הראשון שנחגג בבית משפחת ארנטרוי עם יצחק, היה מרגש ועשוי על פי ההלכה. גדליה דליה וזוהר שיתפו פעולה, ואף יותר מכך. אחרי ההלל, הכוס הרביעית והחד-גדיא לחש יצחק לגדליה "אבא, אני כל כך התחזקתי מהדברים שנשאת בכנס, ממש קידשת שם שמים... הלילה הזה אבא, אין לי ספק שהשורשים שלכם, שלך ושל אמא כבר נטועים למעלה... כמו שצריך". (קובי לוי "העתונאי")